

EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

Brüssel, 26. november 2025
(OR. en)

2025/0108(COD)

PE-CONS 45/25

POLCOM 291
COWEB 115
AGRI 473
UD 223
CODEC 1478

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega muudetakse määrust (EL) 2024/823 erandlike kaubandusmeetmete kohta stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate või sellega seotud maade ja territooriumide suhtes

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
MÄÄRUS (EL) 2025/...,**

...

**millega muudetakse määrust (EL) 2024/823
erandlike kaubandusmeetmete kohta stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis
osalevate või sellega seotud maade ja territooriumide suhtes**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt¹

---

¹ Euroopa Parlamendi 13. novembri 2025. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/823², mida kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2025, on kehtestatud liidu ning Lääne-Balkani maade ja territooriumide vahel autonoomsete kaubandusmeetmete süsteem, vabastades teatavad Lääne-Balkanilt pärinevad põllumajandustooted tollimaksudest ja samaväärse toimega maksudest ning võimaldades teatavate Lääne-Balkanilt pärinevate veinitoodete puhul kasutada üldtariifikvooti.
- (2) Praegused Lääne-Balkani autonoomsed kaubandusmeetmed hõlmavad kahte allesjäänud soodustust: esiteks koguseliste tollimaksude peatamine kõigi puu- ja köögiviljade puhul, mille suhtes kohaldatakse piiril kehtiva hinna süsteemi, ja teiseks võimalus kasutada veini puhul üldtariifikvooti, mis on kättesaadav saabumise järjekorras teenindamise põhimõttel pärast seda, kui Lääne-Balkani maad on oma vastava stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu riikliku kvoodi ammendanud. Vaatamata praeguste autonoomsete kaubandusmeetmete piiratud ulatusele on kõnealused autonoomsed kaubandusmeetmed endiselt olulised.
- (3) Autonoomsete kaubandusmeetmete süsteem pakub väärtuslikku tuge Lääne-Balkani partnerite majandusele, ilma et see avaldaks liidule negatiivset mõju.
- (4) Liit peaks seega jätkama Lääne-Balkani piirkonna kaitset vajava majanduse toetamist, pikendades määruse (EL) 2024/823 kohaldamisega veel viie aasta võrra. Kõnealune pikendamine näitab liidu kindlat pühendumist Lääne-Balkani kaubandusintegratsioonile.

---

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/823 erandlike kaubandusmeetmete kohta stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessis osalevate või sellega seotud maade ja territooriumide suhtes (ELT L, 2024/823, 6.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/823/oj>).

- (5) Seetõttu on asjakohane pikendada määruse (EL) 2024/823 kohaldamisaja kuni 31. detsembrini 2030.
- (6) Autonoomsete kaubandusmeetmete pikendamine on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/1449³, millega loodi Lääne-Balkani reformi- ja kasvurahastu.
- (7) Pärast seda, kui jõustus ELi ja Kosovo* vaheline stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping⁴, mis on viimane jõustunud stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping, tuleks määruse (EL) 2024/823 artikli 3 lõikes 2 esitatud viited kalandustoodete kaubanduskontsessioonidele välja jätta, kuna asjaomased kvoodid viidi kõigi soodustatud poolte puhul üle vastavatesse kahepoolsetesse stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingutesse.
- (8) Nõukogu määruse (EL) 2024/823 artikli 2 lõige 3 ja artikkel 10 sätestavad vastuolulised soodustuste peatamise mehhanismid ning sellest tulenevalt tuleks nimetatud sätteid õiguskindluse tagamiseks muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

---

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. mai 2024. aasta määrus (EL) 2024/1449, millega luuakse Lääne-Balkani reformi- ja kasvurahastu (ELT L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj>).

* Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

⁴ Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ja teiselt poolt Kosovo* vaheline stabiliseerimis- ja assotsieerimisleping (ELT L 71, 16.3.2016, lk 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj).

Artikkel 1

Määrust (EL) 2024/823 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Sooduskorra saamise ja selle peatamise tingimused“;

b) lõike 1 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) soodustatud pooled peavad osalema tulemuslikus halduskoostöös liiduga, sealhulgas vajadusel päritolutõendite kontrollimiseks, et vältida kelmuse- ja pettuseohtu, ning“;

c) lõike 2 teine lõik jäetakse välja;

d) lisatakse järgmine lõige:

„4. Kui soodustatud pool ei täida käesoleva artikli lõike 1 punkti d, võib komisjon vastavalt artiklile 6 täielikult või osaliselt peatada asjaomasele soodustatud poolele käesoleva määrusega antud õiguse saada soodustust.“

2) Artikli 3 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Olenemata käesoleva määruse muudest sätetest, eelkõige artiklist 10, võib komisjon, arvestades põllumajandustoodete turu erilist tundlikkust ning juhul, kui põllumajandustoodete import põhjustab tõsiseid häireid liidu turgudel ja nende reguleerimismehhanismides, võtta rakendusaktidega vastu asjakohased meetmed. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 8 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.“

3) Artiklit 10 muudetakse järgmiselt:

a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Muud ajutised peatamismeetmed“;

b) lõike 1 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„1. Kui komisjon leiab, et on piisavalt tõendeid kelmuse ja pettuse kohta või selle kohta, et import liitu on märkimisväärselt kasvanud, ületades tavapäraseid tootmis- ja ekspordimahtusid, võib ta võtta meetmeid, et käesoleva määrusega ettenähtud sooduskord täielikult või osaliselt kolmeks kuuks peatada, tingimusel et ta on eelnevalt.“

4) Artikli 12 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Seda kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2030.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

....

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja
